

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **P. Š.**
bytem X

zast. advokátem JUDr. Rostislavem Puklem
sídlem Karlova 252, 698 01 Veselí nad Moravou

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2023, č. j. KUZZL 83116/2023, sp. zn. KUSP 64677/2023 PŽÚ

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2023, č. j. KUZZL 83116/2023, sp. zn. KUSP 64677/2023 PŽÚ („napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto

odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 16. 6. 2023, č. j. MUUH-DSA/61154/2023/Kodr., sp. zn. Spis/10772/2022 („prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. c) bod. 4 zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích („zákon o některých přestupcích“). Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 4. 9. 2022 kolem X hodin úmyslně narušil občanské soužití tím, že se vůči jinému dopustil hrubého jednání. Žalobce před domem č. p. X v obci P. fyzicky hrubě jednal vůči Ing. A. Š., nar. X („poškozená“) tak, že jí násilím odňal nezletilého syna P. Š., nar. X („nezletilý“ či „nezletilý syn“ nebo jen „syn“) z náručí taháním za tělo dítěte a že se po ní dvakrát pravou rukou ohnal a zasáhl ji do těla, aby jí zabránil vzít si nezletilého zpět. Následně pak u jednoho ze sousedních domů (asi č. p. X) fyzický konflikt pokračoval tak, že žalobce poškozenou strčil, následkem čehož jí vypadl na zem telefon, který držela v ruce. Za spáchaný přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 8 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Poškozené nebyl přiznán nárok na náhradu škody ani náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním jejího nároku na náhradu škody.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal prvostupňové rozhodnutí přezkoumatelným a zrekapituloval jeho závěry. Shrnul obsah odvolání žalobce a vyjádření poškozené k tomuto odvolání. Popsal průběh správního řízení před prvostupňovým orgánem, včetně popisu výpovědí účastníků prvostupňového řízení a svědků. Zabýval se obsahem listinných důkazů, videozáznamů a audiozáznamu. Žalovaný dospěl k závěru, že prvostupňový orgán zjistil skutkový stav v souladu s provedenými důkazy, žalovaný o něm neměl žádné pochybnosti. Zabýval se i věrohodností svědků. Případné rozpory ve výpovědích účastníků prvostupňového řízení a svědků byly odstraněny prostřednictvím tří videozáznamů a jednoho audiozáznamu. Jako nedůvodné žalovaný vyhodnotil i námitky žalobce týkající se údajného nenaplnění skutkové podstaty přestupku co do její objektivní a subjektivní stránky. Žalovaný se ztotožnil s výší uložené pokuty, která se dle něj nevymyká stanoveným zákonným parametrům a je v řešené věci adekvátní s ohledem na zásadu individualizace správního trestu.

II. Žaloba

4. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nepřezkoumatelné, žalovaný se vůbec nevypořádal s odvolací argumentací žalobce, pouze mechanicky opakuje tvrzení a právní názory prvostupňového orgánu. Napadené rozhodnutí je formalistické a nesprávné. Zjištěný skutkový stav je v rozporu se spisy.
5. Již ve správním řízení žalobce odkazoval na ustálenou judikaturu správních soudů, kterou však žalovaný vůbec nezohlednil. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 97/2011-68, podle něhož *„[e]xistuje-li pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že se skutkový děj odehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nepřipadá shledání viny spácháním přestupku v úvahu.“* Také odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 11/2007-70, dle kterého lze uložit trest jen pokud je nade vši pochybnost zjištěno, že se skutek stal a že se stal právě tím způsobem, jaký správní orgán zjistil a prokázal. Dle žalobce je v řešené věci pochybnost o zjištěném skutkovém stavu. Zjištěný skutkový stav je založen na tvrzení poškozené, její tvrzení je však v rozporu s tvrzením žalobce a jeho výpovědí. Správní orgány

se nijak nevypořádaly s věrohodností tvrzení a výpovědí jednotlivých účastníků a ani s pochybnostmi vyplývajícími z předložených důkazů v podobě obrazových záznamů.

6. Žalobce také odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 6. 2022, sp. zn. 31 A 10/2022. V tamní věci krajský soud neshledal požadovanou intenzitu hrubosti jednání žalobce. Soud uvedl, že jednání žalobce vykazovalo znaky neslušnosti, svojí intenzitou a závažností však nedosahovalo takové míry, aby bylo namístě uplatnit veřejnoprávní postih. Závěry soudu v tamní věci lze dle žalobce aplikovat i na řešenou věc. Bohužel se jedná o opakovaný vzájemný konflikt mezi bývalými manžely při předávání nezletilého syna.
7. Žalovaný chybně vyhodnotil otázku zavinění. Zavinění je nutno posuzovat ve vztahu k době, kdy se měl předmětného jednání obviněný dopustit dle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2015, sp. zn. 6 Tdo 568/2015. Tuto skutečnost žalovaný ve svém rozhodnutí nezohlednil a dospěl k závěru, že úmysl žalobce od počátku směřoval k přestupkovému jednání. Žalobce se však pouze snažil hájit zájmy nezletilého syna, který plakal a byl rozrušen. Chtěl zabránit pokračování konfliktu tím, že ho odveze domů. Naopak byl pronásledován poškozenou, která měla sama v úmyslu pokračovat v konfliktní situaci.
8. Žalovaný se dle žalobce nezabýval jeho argumentací k nepřiměřené výše trestu a k rozhodování přistoupil svévolně. Žalobce namítal, že jeho jednání nemělo být posouzeno jako přestupek, za jeho jednání tím spíš nemohl být uložen zjevně nepřiměřeně vysoký trest. Pokud by se žalobce skutečně dopustil přestupku, mělo by být jednání mnoha rodičů, u kterých dochází ke stejným konfliktům při předávání nezletilých dětí, trestáno stejným způsobem, což se samozřejmě neděje. To lze prokázat i sdělením správního orgánu, který nechť předloží obdobné rozhodnutí v obdobné věci, včetně výše pokuty. Správní orgán navíc dle žalobce neopodstatněně zasahuje a dokonce komentuje jednání žalobce, které se týká občanskoprávní věci v pravomoci soudu a nikoliv správního orgánu.
9. Správní orgány jsou proti žalobci zaujaté. Žalovaný např. uvádí, že žalobce má nedostatek empatie či že upřednostňuje vlastní zájmy před zájmy nezletilého syna. Taková konstatování jsou naprosto nepřipustná a nepřijatelná. Žalobce byl naopak ten, kdo musel v rámci soudního řízení dosáhnout odebrání nezletilého z péče poškozené formou provedení výkonu soudního rozhodnutí. Poškozená nezletilého neoprávněně držela zavřeného u ní doma déle než 1,5 měsíce, čímž ho omezovala na osobní svobodě, když ho nepustila ani za otcem před dům. Takové jednání lze dle žalobce rovněž označit za neslušné, hrubé narušení občanského soužití a také za schválnost. Proti poškozené přitom správní orgán z moci úřední žádné řízení nezahájil.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný nemá za to, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné a formalistické, či že by bylo založeno na nesprávně zjištěném skutkovém stavu. Zjištěný skutkový stav naopak má oporu ve spisovém materiálu a v provedeném dokazování. Své úvahy, závěry a právní hodnocení v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně a srozumitelně vysvětlil. Není pravda, že by pouze převzal zjištění prvostupňového rozhodnutí. Naopak zjištěný skutkový děj plynoucí z provedených důkazů je v napadeném rozhodnutí popsán podstatně podrobněji než v prvostupňovém rozhodnutí. Některé pasáže prvostupňového rozhodnutí žalovaný do napadeného rozhodnutí převzal, neboť jsou v souladu se zjištěními, která v rámci odvolacího řízení sám učinil, vyhodnotil je proto jako správné a výstižné.

11. S odvolací argumentací žalobce se žalovaný důkladně vypořádal, jak plyne z napadeného rozhodnutí, zejména na s. 12-16. Věrohodností svědků a účastníků řízení a pochybnostmi plynoucími z obrazových záznamů se podrobně zabýval prvostupňový orgán (s. 12 druhý odstavec prvostupňového rozhodnutí) a žalovaný se s jeho závěry ztotožnil (s. 13 odst. 3 napadeného rozhodnutí). Zaviněním žalobce se žalovaný rovněž zabýval (s. 13-14 odst. 1 napadeného rozhodnutí). Pokud jde o výši trestu, přiměřenosti uložené pokuty se žalovaný zabýval také (s. 14-15 odst. 1 napadeného rozhodnutí). Navíc k tomu zdůrazňuje, že žalobci byla uložena pokuta pod polovinou zákonem stanovené sazby.
12. Rozpory ve výpovědích účastníků řízení a svědků byly odstraněny prostřednictvím videozáznamů a audiozáznamu incidentu. Žalovaný proto neměl důvod pochybovat o skutkovém stavu tak, jak ho zjistil a popsal správní orgán prvního stupně. Žalobce vůbec nekonkretizuje, jaké pochybnosti vyplývající z těchto záznamů má na mysli. Z provedených důkazů vyplývá, že skutek se stal tak, jak je popsáno v rozhodnutí o přestupku, nikoli tak, jak se snaží tvrdit žalobce.
13. Dle žalovaného je účelové tvrzení, že žalobce pouze reagoval na pláč nezletilého. Nezletilý nepláče, když ho poškozená bere do náruče, a je zcela klidný. Začíná plakat teprve, když ho žalobce začne tahat z náruče poškozené a pláč se následně stupňuje, když matku hrubě odhání a s dítětem v náručí odchází pryč od domu poškozené.
14. Nelze akceptovat názor žalobce, že jeho jednání je možné posoudit pouze jako porušení pravidel společenského chování či jednání vykazující znaky neslušnosti. Intenzita jednání žalobce nepochybně přesahuje rámec pouhého nevhodného jednání. V civilizované společnosti není přípustné, aby vzájemné konflikty a nedorozumění mezi rodiči dítěte byly řešeny tak, jak k tomu v řešené věci došlo. Takové jednání není možné tolerovat. Přístup žalobce dle žalovaného vzbuzuje dojem, že své jednání považuje za něco běžného a normálního, na což by nemělo být ze strany veřejné moci žádným způsobem reagováno. V zájmu ochrany práv dítěte je nutno dát jasně najevo, že takové jednání není přípustné a je třeba ho kvalifikovat jako přestupek.
15. Pokud jde o konstatování dopadu stresové situace na psychiku nezletilého, uvedené soudy vyslovené vůči žalobci nejsou výrazem zaujatosti žalovaného vůči osobě žalobce, ale reakcí na zcela nekritický přístup žalobce k následkům jeho přestupkového jednání ve vztahu k vlastnímu dítěti.
16. K žalobcem odkazovaným okolnostem týkajícím se nutnosti provedení soudního výkonu rozhodnutí odebráním nezletilého z péče poškozené žalovaný konstatoval, že předmětem daného přestupkového řízení nebylo jednání poškozené. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

17. Žalobce sdělil, že replikou reaguje na vyjádření žalovaného a dokládá další právní argumentaci a důkazy. Majoritní část repliky žalobce se týkala dílčích skutečností jiného správního řízení. Žalobce svojí argumentací dovozoval, že v tamním řízení byly poškozená a její matka domluveny na tom, jak před správními orgány vypovídat, a jak svými výpověďmi otci obviněného, a tím zprostředkovaně i obviněnému, co nejvíce uškodit. Z toho plyne snížená věrohodnost výpovědí poškozené a její matky i ve správním řízení vedeném v řešené věci. Žalobce obsáhle a podrobně popsal detailní aspekty tamního správního řízení, spočívající především ve zjišťování zdravotních následků, které měl otec

žalobce způsobit poškozené a její matce. Tyto skutečnosti žalobce velmi podrobně popisuje, rekapituluje obsah lékařských zpráv, vyjádření poškozené a její matky a závěry rozhodnutí vydaného v jiném řízení, které pro účely řízení v této věci není třeba podrobně rekapitulovat.

18. Společenská škodlivost je dle žalobce snížena na takovou míru, že materiální znak přestupku nebyl naplněn. Žalobce opakovaně poukázal na to, že v rámci soudního řízení musel dosáhnout odebrání dítěte poškozené. Jedná se o záležitost rodinného práva, která je řešena opatrovnickým soudem, není nutné aktivizovat i prostředky správního a přestupkového práva.
19. Žalobce navrhl provést jako důkaz rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 28. 3. 2024, č. j. KUZL 28296/2024, sp. zn. KUSP 19670/2024 PŽU, lékařské zprávy, sdělení praktické lékařky policejnímu orgánu, fotografie poškozené a matky poškozené dokumentující jejich zranění a usnesení Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 24. 10. 2022, č. j. P 87/2022-511.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

20. Oznámením přestupku Policie ČR ze dne 12. 9. 2022 bylo prvostupňovému orgánu oznámeno, že žalobce je podezřelý ze spáchání přestupku proti občanskému soužití, kterého se měl dopustit tím, že při předávání nezletilého syna jej vytrhl z náruči poškozené a poté do ní několikrát strčil, poté ji odstrčil a svou pravou rukou odhodil bokem tak, aby si syna nemohla vzít zpět. V oznámení jsou za navrhované důkazní prostředky označeny úřední záznam hlídky OOP ČR Buchlovice a úřední záznam o podání vysvětlení poškozené. Za svědky události jsou označeni J. A., V. M., A. M., V. Š. aj. Z. Součástí spisu je protokol o ústním projednání přestupku, k přestupku se vyjádřili všichni svědci, jakož i žalobce a poškozená.
21. Obsahem správního spisu jsou 3 videozáznamy a 1 audiozáznam přestupkového děje. Z videozáznamu pořízeného žalobcem především plyne, že nezletilý byl cestou k domu poškozené klidný a pozoroval cestu autem. Interagoval s otcem. Ve chvíli, kdy vozidlo přijíždělo k domu poškozené reagoval pozitivně a jeho úsměv i slovní projevy naznačují, že se těší na poškozenou. Žalobce se nezletilého dotazoval, jestli chce jít za maminkou, nebo jestli chce zůstat s taťkou.
22. Z videozáznamu pořízeném otcem žalobce mimo jiné plyne, že nezletilý byl v okamžiku setkání s poškozenou klidný a na její otázku: „Co ty na to, půjdeme?“ odpověděl: „Jo!“ natěšeným způsobem. Následovala diskuse mezi žalobcem a poškozenou ohledně toho, kdo vytáhne nezletilého z auta. Nezletilého nakonec z autosedačky vyndává poškozená a má ho ve své náruči. V tento moment přikročí žalobce, který říká: „P., pojď sem ještě.“ a „Dej mi pusu.“ Následně poškozená vykřikne: „Co mu děláš, ty hajzle?“ a „Proč mu taháš záda?“. Žalobce opakuje, že chce dát synovi pusu. V tuto chvíli začíná nezletilý plakat. Na to poškozená reaguje: „Tak mu ji dej!“ a snaží se odstrkovat ruce žalobce, který se natahuje po synovi. Žalobce opakuje: „Já mu chci dát pusu, pojď P.“ a bere nezletilého poškozené z náruče. V tuto chvíli nezletilý již silně pláče. Žalobce má syna v náruči a dává mu pusu. Poškozená říká: „Pojď za mnou.“ v tuto chvíli žalobce zdánlivě syna poškozené vrací a ta ho bere do náruče. Žalobce však syna nepouští, ten opět silně pláče. Poškozená syna nakonec má již ve své náruči. Žalobce po něm však stále vztahuje ruce, a když nezletilý i nadále silně pláče, žalobce ho v čase X začne poškozené brát silou z náruče, taháním za jeho tělo, a silou

ho tahá z náruče poškozené tak, že poškozená nezletilého v čase X pouští. Poté žalobce poškozenou rukou odstrkuje a s nezletilým z místa odchází, poškozená ho následuje.

23. Z videozáznamu pořízeného bezpečnostní kamerou je zdálky vidět interakce žalobce a poškozené mimo vozidlo. Poškozená vytahuje syna v čase X z auta a má ho ve své náruči. Žalobce k němu poté vztahuje ruce, poškozená dělá kroky směrem od žalobce, žalobce nadále vztahuje k synovi ruce a v čase X má syna ve své náruči. Následně poškozená vztahuje k synovi ruce a usiluje o to, aby jí ho žalobce dal do náruče, to se uskuteční v čase X. Žalobce si však syna bere opět zpět a následuje přetahování o něj. V čase X má již syna v náruči žalobce. Rukou odstrkuje poškozenou a se synem v náruči odchází od domu poškozené, která ho následuje a natahuje ruce po synovi. Na audiozáznamu, který byl pořízen poškozenou, je zachyceno audio celého přestupkového děje, je slyšet pokračování slovního konfliktu mezi žalobcem a poškozenou, na konci audiozáznamu je slyšet pád telefonu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

24. Při splnění podmínek řízení soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí v intencích § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s.ř.s.“). Ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
25. Žaloba není důvodná.
26. Soud se předně zabýval tím, zda je napadené rozhodnutí způsobilé soudního přezkumu. V souladu s ustálenou judikaturou lze rozhodnutí správního orgánu považovat za nepřezkoumatelné za předpokladu, že je vnitřně rozporuplné či nesrozumitelné, popř. není z jeho obsahu zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Kromě toho může nepřezkoumatelnost dále spočívat v tom, že úvahy správního orgánu nemají oporu v provedeném dokazování nebo bez náležitého odůvodnění nereflektují námitky účastníka řízení, popř. je bez dalšího označují za mylné či vyvrácené (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005–44). Takové vady napadeného rozhodnutí soud neshledal.
27. Pokud žalobce namítal, že žalovaný nevypořádal jeho odvolací námitky a že pouze přebral závěry prvostupňového orgánu, této námitce přisvědčit nelze. Z napadeného rozhodnutí plyne, že se žalovaný sám zabýval zjištěným skutkovým stavem a provedenými důkazy, na základě spisového materiálu dospěl k vlastním poznatkům o zjištěném skutkovém stavu. Je pravda, že žalovaný explicitně neuvedl, proč jeho závěry nemění judikatura odkazovaná žalobcem, konkrétně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 97/2011-68, a ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 11/2007-70. Z jeho rozhodnutí však plyne, že zjištěný skutkový stav považoval na základě provedených důkazů za jasný. Rozsudky, kterými argumentoval žalobce, se týkají nutnosti prokázání skutkového stavu nade vší pochybnost. Je evidentní, že podle žalovaného byl tento standard byl v řešené věci naplněn. Nenastala situace, za které by byla pochybnost o tom, jak se skutkový děj odehrál.
28. Povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130). Správní orgány se zabývaly také věrohodností svědků i rozpory vyskytujícími se v jednotlivých výpovědích. Žalovaný dostatečně reagoval na odvolací námitky žalobce.

Zjištěný skutkový stav

29. Správní orgány mají povinnost zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností, jak stanovuje § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Jedná se o zakotvení zásady omezené (modifikované) materiální pravdy, neboť nelze po správních orgánech spravedlivě požadovat, aby v řízení odstranily veškeré pochybnosti, které mohou být zapříčiněny rovněž tím, že obviněný uplatňuje vlastní skutkovou verzi, která nekoresponduje s výpovědí jiného účastníka řízení, popř. je v rozporu s důkazy, které byly za účelem vydání rozhodnutí jinak provedeny. Na druhou stranu je nezbytné, aby byly veškeré zásadní pochybnosti odstraněny, a to zejména pokud se jedná o přestupkové řízení, ve kterém se analogicky uplatňují trestněprávní zásady presumpce neviny a zásady v pochybnostech ve prospěch (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005-62).
30. Dále soud předesílá, že žalobce pouze ve velmi obecné rovině namítal, že ve věci byl nesprávně a nedostatečně zjištěn skutkový stav, na němž jsou rozhodnutí správních orgánů založena. Žalobce však vůbec nespecifikoval, k jakému pochybení ve zjištěném skutkovém stavu mělo dojít. Neuvedl, že by se skutkový děj v některých aspektech odehrál jinak, než bylo zjištěno správními orgány. Proto soud podotýká, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
31. Po přezkoumání spisového materiálu dospěl soud k závěru, že skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností. Je pravda, že výpovědi svědků a účastníků správního řízení se vzájemně v některých aspektech více či méně odlišovaly. Dílčí nesrovnalosti svědeckých výpovědí jsou však přirozené a je nutno je přikládat subjektivitě vnímání zúčastněných osob či nedokonalosti paměti. Tím spíše, když se jedná o rychle se vyvíjející konfliktní situaci. Výpovědi účastníků řízení a svědků nicméně v řešené věci nebyly nejdůležitějším důkazním prostředkem. Přestupkový děj byl totiž objektivně zachycen na video a audio záznamech doložených žalobcem a poškozenou. První část přestupkového jednání spočívající v hrubém jednání žalobce, který se snažil poškozené vzít nezletilého taháním za tělo dítěte a v tom, že se žalobce po poškozené dvakrát pravou rukou ohnal a zasáhl ji do těla, aby jí zabránil vzít si syna zpět, plyne především z videozáznamu pořízeného otcem žalobce a z videozáznamu pořízeného bezpečnostní kamerou. Další část přestupkového děje spočívající v pokračování konfliktu a pádu telefonu poškozené na zem, plyne z doloženého audiozáznamu. Na těchto záznamech je přestupkový děj objektivně zachycen, bez jakéhokoliv možného zkreslení. Na jejich základě tak bylo možné skutkový stav objektivně zjistit. Žalobce tvrdil, že se žalovaný nevypořádal s pochybnostmi vyplývajícími z obrazových záznamů, nespecifikoval však, o jaké pochybnosti se mělo jednat.
32. Žalobce v replice usiloval o zpochybnění věrohodnosti poškozené a její matky v souvislosti s rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 3. 2024, č. j. KUZZL 28296/2024, kterým mělo být zastaveno řízení vedené proti otci žalobce. Dle žalobce jsou v rozhodnutí uvedeny skutečnosti, prokazující, že se poškozená a její matka v tamním řízení zřejmě domluvily na tom, jak budou před správními orgány vypovídat, a jak svými výpověďmi otci žalobce co nejvíce uškodit. Žalobce přiložil rovněž celou řadu důkazních materiálů, jimiž bylo zřejmě dokazováno v tamním správním řízení. V nyní řešené věci však byl zjištěn skutkový stav bez důvodných pochybností. Svědecké výpovědi nebyly klíčovým důkazním prostředkem v řešené věci. Nebylo proto potřeba provádět žalobcem navrhované důkazy v podobě

rozhodnutí o odvolání, zpráv lékařů a fotografií zranění poškozené a její matky, které byly zřejmě důkazními prostředky v jiném správním řízení a nyní řešené věci se přímo netýkaly.

Naplnění podmínky hrubosti jednání

33. Dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání. V rámci § 7 odst. 1 písm. c) zákona o některých přestupcích se v bodě 4. jedná o tzv. zbytkovou kategorii jednání, která lze označit jako „hrubá jednání“. Důvodem takto vymezené kategorie jednání potenciálně narušujícího občanské soužití je skutečnost, že není možné vymezit všechna eventuálně možná hrubá jednání, byť některá typizovaná hrubá jednání narušující občanské soužití jsou v § 7 odst. 1 písm. c) zákona o některých přestupcích výslovně vymezena. Jednání žalobce však nebylo možné podřadit pod některou z takto typizovaných forem hrubého jednání.
34. Pojem „jiné hrubé jednání“ není právní úpravou blíže definován a je proto úlohou správního orgánu, aby nejprve tento neurčitý právní pojem sám vymezil, resp. aby zhodnotil, zda konkrétní situace patří do rozsahu předmětného neurčitého právního pojmu, či nikoli. Žalovaný s odkazem na judikaturu správních soudů shrnul, že je nutné, aby jednání dosahovalo určité intenzity negativního zásahu, které jednání vyvolává. Na str. 13 napadeného rozhodnutí pak dospěl k závěru, že jednání žalobce bylo velmi hrubé, a to nejen ve vztahu k poškozené, ale i ve vztahu k jeho nezletilému synovi. Se závěrem žalovaného se soud ztotožnil z následujících důvodů.
35. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 2 As 84/2009–64, lze za hrubé jednání považovat takové jednání, které narušuje občanské soužití takovou měrou, že podle obecného názoru a přesvědčení překračuje rámec pouhé nevhodnosti (nesprávnosti). Je proto třeba důsledně odlišit jednání hrubé a jednání jinak nevhodné (např. porušení pravidel slušnosti, zdvořilosti). Jako hrubé jednání Nejvyšší správní soud posoudil například uchopení ženy o několik let starší za oblečení v oblasti krku, neboť šlo o zásadní zásah do osobnostní sféry dotyčné osoby, který mohl být spojován přímo s útokem na danou osobu, či minimálně znemožňující nebo omezující její volný pohyb (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. [2 As 29/2017 - 28](#)). V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2021, č. j. 5 As 3/2020-36, soud z jiných případů jednání, která byla posouzena jako hrubé jednání proti občanskému soužití dovodil, že „*jednání je hrubým tehdy, pokud vykazuje znaky neurvalosti, agresivity, či jde o projev fyzického násilí zaměřeného proti integritě jiné osoby.*“
36. Jednání dávané žalobci za vinu spočívalo v uchopení nezletilého syna, který byl v danou dobu v náruči poškozené, za jeho tělo a tahání za tělo dítěte tak dlouho, dokud ho poškozená nepustila. Dle soudu tak zde byl evidentní element projevu fyzické síly, zaměřené proti integritě dalších osob, v tomto případě zejména proti integritě nezletilého syna. Dále jednání žalobce spočívalo v tom, že se žalobce po poškozené dvakrát pravou rukou ohnal a zasáhl ji do těla, aby jí zabránil vzít si syna zpět, v tomto případě se jedná o projev fyzické síly zaměřené proti integritě poškozené. Soud proto dospěl k závěru, že podmínka hrubosti jednání byla jednáním žalobce naplněna.
37. Soud nemůže dát zapravdu žalobci v tom, že by jeho jednání bylo pouhou neslušností, u které by nebylo namístě přistoupit k veřejnoprávnímu postihu. Řešená věc se podstatně odlišuje od věci řešené Krajským soudem v Hradci Králové v žalobcem odkazovaném rozsudku ze dne 24. 6. 2022, č. j. 31 A 10/2022-51. Soud v tamní věci neshledal nutnou

intenzitu v jednání, kterým byl jeho adresát nazván lhářem a užitečným bláznem s uvedením, že je schopen zajít podstatně dále než nějaká facka. Jednání žalobce však spadá do odlišné kategorie jednání. Nejde o čistě verbální hrubost, nýbrž o hrubost fyzickou. Jednáním žalobce došlo k fyzickému zásahu do integrity poškozené a nezletilého syna žalobce. V rámci celého incidentu byla mezi zúčastněnými použita fyzická síla, což je v moderní civilizované společnosti neakceptovatelný způsob řešení sporů, zejména za situace, kdy je předmětem přetahování nezletilé dítě, navíc dítě teprve dvouleté, s ohledem na svůj věk choulostivé vůči jakýmkoliv silovým fyzickým zásahům. Nelze rovněž pominout zásah do jeho psychiky, kdy nezletilé dítě bylo doslova „objektem“ přetahování jeho rodičů.

38. Rovněž nelze souhlasit s argumentem žalobce, že se nemůže jednat o přestupek proti občanskému soužití, neboť se jedná o rodičovský konflikt. A že u mnoha rodičů dochází ke stejným konfliktům při předávání nezletilých dětí, jejichž jednání však nejsou trestána stejným způsobem. Ani u předávání nezletilých dětí mezi odloučenými rodiči nelze jednání, kterého se žalobce dopustil, považovat za běžné a tedy za společensky akceptovatelné. Naopak právě za takové situace, kdy je dána potřeba kooperace rodičů nezletilých dětí i přes jejich vzájemné antipatie, je nutno řídit se společenskými normami a předcházet tak eskalaci vzájemných vztahů a případných konfliktů. A to právě s ohledem na nejlepší zájem dítěte. Přestupku proti občanskému soužití jiným hrubým jednáním se dopustil např. i rodič dožadující se předání dítěte opakovaným zastavením vozidla před vozidlem své manželky a lehnutím si na kapotu motorového vozidla (viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2021, č. j. 50 A 7/2020-52).
39. Důvodná není ani námitka, že se žalobce snažil hájit zájmy nezletilého syna a vyhnout se pokračování konfliktu tím, že syna odveze domů, protože plakal a byl sám z celé situace velmi rozrušen. Žalobce také odkazoval na jednání poškozené, která měla mít nezletilého ve své péči neoprávněně po dobu delší 1,5 měsíců a konstatoval, že musel v rámci soudního výkonu rozhodnutí dosáhnout odebrání nezletilého poškozené formou provedení soudního výkonu rozhodnutí. Takové důvody však jednání žalobce neomlouvají, resp. nevylučují protiprávnost jeho hrubého jednání. Jednání žalobce by nebylo protiprávní pouze za existence okolností vylučujících protiprávnost, které jsou vymezeny v § 24 a § 25 zákona o odpovědnosti za přestupky. Existenci takových skutečností žalobce netvrdil. Soud neprovedl jako důkaz usnesení Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 24. 10. 2022, č. j. P 87/2022-511, neboť rozhodnutí opatrovnického soudu o výkonu rozhodnutí odnětím nezletilého není pro řešenou věc podstatné.

Zavinění žalobce

40. Nepřímý úmysl, který v řešené věci dovodily správní orgány, spočívá podle § 15 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („zákon o odpovědnosti za přestupky“) v tom, že pachatel „věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn“. Zavinění lze definovat jako vnitřní psychický stav pachatele přestupku k protiprávnímu jednání a jeho následku. Dle Nejvyššího správního soudu „[z]avinění obecně je vždy vybudováno na složce vědění a složce vůle; z jejich existence nebo naopak absence potom vychází rozlišování dvou základních forem zavinění, a to zavinění z nedbalosti a zavinění úmyslné“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 5 As 35/2007-75).

41. Je pravda, že zavinění musí být dáno v době přestupkového jednání. Na zjištěném zavinění žalobce však tato námitka nic nemění. Z ničeho neplyne, že by se vědomostní či volní složka zavinění měly u žalobce v průběhu přestupkového děje změnit a žalobce to ani nenamítal. Pouze uvedl, že správní orgány nemohly dospět k závěru, že úmysl žalobce od počátku jeho jednání směřoval k přestupkovému jednání.
42. Správní orgány posoudily zavinění žalobce správně. Existenci zavinění je nutno posuzovat vzhledem k jednání, které je žalobci dáváno za vinu. Vědomostní složka zavinění žalobce byla naplněna. Žalobce musel vědět, že svým jednáním může narušit zájem chráněný zákonem, spočívající v klidném, nerušeném a nekonfliktním občanském soužití. Občanské soužití Nejvyšší správní soud s odkazem na doktrínu definoval v rozsudku ze dne 2. 7. 2010, č. j. 7 As 12/2010–65, ve kterém uvedl, že „[o]bčanské soužití pak lze obecně vymezit jako souhrn pravidel chování, jejichž zachování – nad rámec právních norem – je podle obecného názoru a přesvědčení nutnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci“. Žalobce si musel být vědom toho, že silový zásah do fyzické integrity druhých osob narušuje klidné a spořádané občanské soužití. Naplněna byla i volní složka zavinění. Přestupek žalobce totiž spočíval v jeho aktivním jednání, žalobce aktivně fyzicky zasahoval do integrity poškozené a nezletilého, z povahy věci je proto přítomna i volní složka zavinění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2022, č. j. 10 As 339/2020-44). Nelze si totiž představit, že by tak žalobce činil nezávisle na své vůli. I pokud žalobce nechtěl narušit občanské soužití, musel být srozuměn s tím, že k tomuto narušení může v důsledku jeho jednání dojít.
43. Na tom nic nemění ani argument žalobce, že se snažil z místa konfliktu odejít a byl poškozenou pronásledován. Jednání poškozené není předmětem tohoto řízení. Pokud chtěl žalobce z místa konfliktu odejít, jako muž větší tělesné konstituce tak jistě mohl učinit, aniž by vůči poškozené a nezletilému jednal hrubě.

Postup žalovaného při přezkumu výše uloženého trestu

44. Dle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Jedná se o odlišnou právní úpravu od obecné právní úpravy § 89 správního řádu, který zavádí omezený revizní princip. V přestupkovém řízení tak odvolací správní orgán musí přezkoumat nejen zákonnost, ale i věcnou správnost napadeného rozhodnutí (tedy jak bylo uplatněno správní uvážení) bez ohledu na to, jestli je to odvolatelem namítáno.
45. Soud s žalobcem souhlasí v tom, že není jasné, proč žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že je na prvostupňovém orgánu rozhodnout o výměře a druhu trestu a že odvolací orgán je oprávněn pouze posoudit, zda prvostupňový orgán při svých úvahách postupoval v souladu s kritérii obsaženými v § 37 až § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky.
46. Žalovaný se v rámci svého přezkumu dále zcela ztotožnil s úvahami prvostupňového orgánu. Předně konstatoval, že správní orgán správně přihlédl ke způsobu spáchání přestupku, jako nejzávažnější vyhodnotil jednání žalobce spočívající v násilném odejmutí nezletilého poškozené. Přihlédl k delší době protiprávního jednání a k přítomnosti nezletilého, který nejen že byl přítomen celému dění, ale především byl i součástí hrubého jednání žalobce. Ztotožnil se i s posouzením prvostupňového orgánu, který konstatoval zásah do psychiky nezletilého, jehož nelibost se projevila jeho hlasitým pláčem.

47. Žalovaný do napadeného rozhodnutí přejal některé pasáže rozhodnutí o přestupku. Ve vyjádření k žalobě žalovaný vysvětlil, že některé pasáže z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do svého rozhodnutí převzal, neboť jsou v souladu s jeho zjištěními, a tudíž je vyhodnotil jako správné a výstižné. Vlastním posouzením pak konstatoval, že trest je přiměřený s přihlédnutím k míře závažnosti protiprávního jednání obviněného, i s ohledem na všechny další shora uvedené okolnosti, a to „*jak z hlediska účelu represivního (postih pachatele), tak i z hlediska účelu sledovaného zákonem, kdy cílem je především výchovně působit na obviněného a vést ho k tomu, aby se podobného jednání do budoucna vyvaroval*“. Žalovaný dospěl k závěru, že i s ohledem na zásadu individualizace správního trestu je uložený trest zcela adekvátní.
48. Soud má za to, že žalovaný rozhodnutí o přestupku řádně přezkoumal v plném rozsahu i co do výše uloženého trestu a ztotožnil se se správním uvážením prvostupňového orgánu o výši uloženého trestu, jehož odůvodnění částečně převzal. Není důvod požadovat po odvolacím orgánu, aby správní uvážení prvostupňového orgánu nahrazoval jiným vlastním správním uvážením, pokud se s ním zcela ztotožnil. Skutečnost, že se žalovaný se správním uvážením prvostupňového orgánu ztotožnil, plyne z toho, že jeho odůvodnění téměř celé do napadeného rozhodnutí převzal. I přes matoucí konstatování žalovaného o tom, že je pouze oprávněn posoudit, zda byla pokuta uložena v souladu s kritérii obsaženými v § 37 až § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky, lze mít z obsahu odůvodnění za to, že žalovaný přezkoumal rozhodnutí o přestupku v plném rozsahu a s tím, jak v něm bylo uplatněno správní uvážení, se zcela ztotožnil.
49. Tvzení žalobce, že správní orgány za podstatně hrubější jednání ukládají zpravidla pouze napomenutí či pokutu ve výši 1 000 Kč, není podloženo žádným takovým rozhodnutím. Za této situace není na místě po správních orgánech požadovat, aby takové nějaké obdobné rozhodnutí předložily. Ostatně rozhodování správních orgánů o jednotlivých přestupcích a ukládání trestů za přestupková jednání se vždy odvíjí od konkrétních okolností řešené věci, a zvláště u přestupkového jednání tohoto typu půjde o velmi individuální případy. I proto zákon upravuje rozsah výše ukládané sankce v poměrně širokém rozmezí. V případě žalobce byla uložena pokuta, která nedosahovala ani poloviny zákonem vymezené sazby (maximálně 20 000 Kč).

Další námitky

50. Žalobce v žalobě poukazoval na pasáže napadeného rozhodnutí, ze kterých dovozoval zaujatost žalovaného vůči němu. Žalovaný se dle žalobce dopustil nemístných výroků. Soud neshledal v napadeném rozhodnutí žádné výroky, ze kterých by plynula zaujatost žalovaného vůči žalobci. Lze souhlasit s tím, že některé výroky žalovaného nebyly pro řešenou přestupkovou věc zcela relevantní. To však neznamená, že by výroky uvedené nad rámec posuzované věci měly způsobovat nezákonnost napadeného rozhodnutí. Jednalo se spíše o pochopitelnou apelaci na osobu žalobce, za účelem předejití dalším obdobným incidentům.

VII. Závěr a náklady řízení

51. Soud neshledal důvody, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). V řešené věci nebyly naplněny podmínky vylučující protiprávnost jednání žalobce.

52. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanovili tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 24. říjen 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně